

133/a.

Kísérőlevél a Polgári Védelem Országos Parancsnokának Marjai József részére felterjesztett tájékoztató jelentéseihez (1986. június 2.)

Polgári Védelem
Országos Parancsnoka

Marjai József elvtárs
a Minisztertanács elnökhelyettese

Budapest

Felterjesztem mind a külföldi, mind a haza szervek tájékoztatására készült jelentést.

Kérem állást foglalni abban, hogy megfelel-e, ha a legközelebbi jelentést július 1-re terjesztem fel, vagy a továbbiakban is hetenként jelentsek /tehát legközelebb jún. 10-én/.

Budapest, 1986. június 2.

Dr. Berki Mihály vezérőrnagy

[MNL OL XIX-A-2-af- 00147-VI-szn/1986. (PVOP jelentés 1986. 06. 02.) Gépelt tisztázat pecsét nélkül, saját kezű aláírással. Kézzel írt megjegyzések az oldalon: "Szóljanak Berki et-nak, egyelőre továbbra is hetenként kell a jelentés! Marjai József szignója, 6/6. Szóltam 6/9-én, olvashatatlan szignó".]

133/b.

A Polgári Védelem Országos Parancsnokának közleménye a tömegkommuniációs és propaganda szervek részére (1986. június 2.)

A POLGÁRI VÉDELEM ORSZÁGOS PARANCSNOKSÁGA
KÖZLEMÉNYE

1986. június 2-án

/a tömegkommunikációs és propaganda szervek részére/

A csernobili atomerőművi baleset kapcsán adott heti tájékoztatási rendről június 2-án áttérünk a havi tájékoztatásra. A méréseket továbbra is végezzük, és a jelentőrendszer is működik.

Hazánk légterében a levegő radioaktivitása a természetes körülmények között mérhető értékek tartományában ingadozik.

A talajra kiülepedett és kimosódott radioaktív anyagok koncentrációja a radioaktív bomlás mértékében csökkent.

A felszíni vizek alkalmasak fürdésre és sportolásra. A felszíni vizekből származó ivóvizek korlátozás nélkül fogyaszthatók.

A kereskedelemben forgalmazott friss tej- és tejtermékek, hús- és húskészítmények, a friss gyümölcsök, továbbá valamennyi élelmiszer ellenőrzött, korlátozás nélkül fogyaszthatók.

A sugárzási viszonyok és a radioaktív anyagok koncentrációjának ellenőrzése, mérése a baleset előtti időszak gyakorlatának megfelelően folytatódik.

Berki Mihály vezérőrnagy

[MNL OL XIX-A-2-af- 00147-VI-szn/1986. (PVOP jelentés 1986. 06. 02.) Gépelt tisztázat pecsét nélkül, saját kezű aláírással.]

133/c.

A Polgári Védelem Országos Parancsnokának a hazai szervek tájékoztatására készült jelentése (1986. június 2.)

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

/hazai szervek részére/

1986. május 26-június 2-i időszakról

A Kárpát-medence és környéke fölött a május 25-én átvonult hidegfront után 26-ára anticiklon épült fel, amely lassan mozgott kelet felé. Az anticiklont követően május 28-án lassú mozgású hidegfront közelítette meg nyugatról hazánk területét, amely ismétlődő esőket kiváltva kelet felé vonult. Az elmúlt héten az ország területét, amely ismétlődő esőket kiváltva kelet felé vonult. Az elmúlt héten az ország területén gyenge-mérsékelt észak-nyugati szél volt a jellemző.

Az aeroszol összbeta radioaktivitás május 26-a után közel a baleset előtti szintet érte el, az ország területén 20-60 mBq/ m³ érték között változott. Az alacsony aktivitások miatt az aeroszol nuklid összetételének meghatározása egyhetes mintavételezéssel történt. A különböző állomásokon mért radionuklid koncentrációk az alábbiak:

Ru – 103	1,2-2,1 mBq/m ³
I – 131	< 0,5 mBq/m ³
Cs – 134	≤ 0,5 mBq/m ³
Cs – 137	< 1,0 mBq/m ³

A talajfelszínen mérhető radioaktív szennyeződés a radioaktív bomlás mértékében csökkent, és a hét folyamán mért kiülepedés hozzáadódó radioaktivitása nem haladta meg a 0,1 kBq/m² értéket.

A gamma sugárzás dózisteljesítménye 1 m magasságban, fűvel borított terület felett 130-140 nGy/h érték között ingadozik, amelyből 95 ± 15 nGy/h a természetes háttérsugárzásnak tulajdonítható.

A felszíni vizek összes-béta aktivitása 0,3-1,6 Bq/l érték között volt, az időszak elején ennél valamivel magasabb értéket mértek, a Bihari-hegységből és az Erdélyi-medencéből érkező vizekben 2,0-6,0 Bq/l-t, ami a hét végére a többi vizekhez hasonló szintre csökkent. A Balaton vizének összes-béta aktivitása 0,5-0,8 Bq/l értékhatarok között ingadozik.

A parti szűrésű kutakból, továbbá a felszíni vizekből származó ivóvizek összes-béta aktivitása 0,1-1,1 Bq/l között változik. A mélységi vízkészletből nyert ivóvizekben radioaktív szennyeződés nem mutatható ki.

A legelőkre kiülepedett radioaktív anyagok koncentrációja tovább csökkent.

A tej radioaktivitásának ellenőrzését és mérését a tejüzemekben és a mérőállomásokon folyamatosan végezték. A forgalomba hozott csomagolt friss elegejében a radioaktív jód-131 koncentrációjának ezen időszak alatti átlagértéke 90 Bq/l volt, 25-250 Bq/l között ingadozott.

A növényi- és állati eredetű élelmiszerekben mért jód-131, cézium-134 és cézium-137 nuklidok koncentrációja a mellékelt táblázat szerint alakult.

A kereskedelemben forgalmazott valamennyi élelmiszer ellenőrzött, és korlátlanul fogyasztható.

A korlátozások felfüggesztése miatt várhatóan növekvő exportszállítások mérési igényeinek kielégítésére a tej- és tejtermékek, a zöldség és gyümölcs, valamint hús- és húskészítmények radioaktivitásának kiterjedt ellenőrzését változatlanul folytatjuk. Az ellenőrzött exportszállítmányok nem lépik túl az importáló országok által megszabott határértéket.

A környezet különböző elemeiben végzett aktivitás mérések fenntartása az elmúlt időszak eredményeinek ismeretében csak a balesetet megelőző időszakban végzett gyakorisággal indokolt.

Az élelmi anyagok rendszeres ellenőrzése változatlanul folytatódik. Az importáló partnerek igényeinek megfelelő tájékoztatást és bizonylatolást a továbbiakban a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium szolgáltatja.

A heti egyszer jelentések helyett a havi mérési eredményekről készül összefoglaló tájékoztatás első alkalommal július 1-én.

A növényi- és állati eredetű élelmiszerek gamma-spektrometriás vizsgálati eredményei

Minta	Nuklid					
	J-131		Cs-134		Cs-137	
	átlag	szélső	átlag	szélső	átlag	szélső
	érték		érték		érték	
Zöldség	39	4-125	21	4-110	32	3-180
Gyümölcs	28	7-65	9	6-13	25	9-91
Sertés izom	12	0-20	33	5-150	48	6-314
Marha izom	14	11-20	67	5-230	105	10-410
Juh izom	23	9-40	28	10-40	83	10-274
Faggyú	mentes		mentes		mentes	
Baromfi	mentes		mentes		mentes	
Vad /öz, vaddisznó/	51	37-80	88	38-198	152	37-423

[MNL OL XIX-A-2-af- 00147-VI-szn/1986. (PVOP jelentés 1986. 06. 02.) Gépelt tisztázat pecsét nélkül, saját kezű aláírással.]

133/d.

A Polgári Védelem Országos Parancsnokának a külföldi szervek tájékoztatására készült jelentése (1986. június 2.)

TÁJÉKOZTATÓ JELENTÉS

a csernobili atomerőművi baleset következtében hazánkban kialakult sugárzási és radioaktív szennyeződési viszonyok alakulásáról a május 26. június 2. közötti időszakban

A Kárpát-medence és környéke fölött a május 25-én átvonult hidegfront után 26-ára anticiklon épült fel, amely lassan mozgott kelet felé. Az anticiklont követően május 28-án lassú mozgású hidegfront közelítette meg nyugatról hazánk területét, amely ismétlődő esőket kiváltva kelet felé vonult. Az elmúlt héten az ország területén gyenge-mérsékelt észak-nyugati szél volt a jellemző.

Az aeroszol össz-béta radioaktivitás május 26-a után közel a baleset előtti szintet érte el, az ország területén 20-60 mBq/m³ érték között változott. Az alacsony aktivitások miatt az aeroszol nuklid összetételének meghatározása egyhetes mintavételezéssel történt. A különböző állomásokon mért radionuklid koncentrációk az alábbiak:

Ru – 103	1,2-2,1 mBq/m ³
I – 131	< 0,5 mBq/m ³
Cs – 134	≤ 0,5 mBq/m ³
Cs – 137	< 1,0 mBq/m ³

A talajfelszínen mérhető radioaktív szennyeződés, a radioaktív bomlás mértékében csökkent, és a hét folyamán mért kiülepedés hozzáadódó radioaktivitása nem haladta meg a 0,1 kBq/m² értéket.

A gamma sugárzás dózisteljesítménye 1 m magasságban, fűvel borított terület felett 130-140 nGy/h érték között ingadozik, amelyből 95 ± 15 NGy/h a természetes háttérsugárzásnak tulajdonítható.

A felszíni vizek összes-béta aktivitása 0,3-1,6 Bq/l érték között volt, az időszak elején ennél valamivel magasabb értéket mérte, a Bihari-hegységből¹ és az Erdélyi-medencéből érkező vizekben 2,0-6,0 Bq/l-t, ami a hét végére a többi vizekhez hasonló szintre csökkent. A Balaton vizének összes-béta aktivitása 0,5-0,8 Bq/l értékhatarok között ingadozik.

A parti szűrésű kutakból, továbbá a felszíni vizekből származó ivóvizek összes-béta aktivitása 0,1-1,1 Bq/l között változik. A mélységi vízkészletből nyert ivóvizekben radioaktív szennyeződés nem mutatható ki.

A legelőkre kiülepedett radioaktív anyagok koncentrációja tovább csökkent.

A tej radioaktivitásának ellenőrzését és mérését a tejüzemekben és a mérőállomásokon folyamatosan végezték. A forgalomba hozott csomagolt friss elegytejben a radioaktív jód-131 koncentrációjának ezen időszak alatti átlagértéke 90 Bq/l volt, 25-250 Bq/l között ingadozott.

A növényi- és állati eredetű élelmiszerekben mért jód-131, cézium-134 és cézium-137 nuklidok koncentrációja a mellékelt táblázat szerint alakult.

A kereskedelemben forgalmazott valamennyi élelmiszer ellenőrzött és korlátlanul fogyasztható.

Az exportra kerülő tej- és tejtermékek², a zöldség és gyümölcs, valamint hús- és húskészítmények radioaktivitásának kiterjedt ellenőrzését³ folytatjuk. Az exportszállítmányok az importáló országok által megszabott határértéknél alacsonyabbak.⁴

Melléklet

¹kézzel utólag beszúrva: a romániai

² A mondat elejét átírják, eredetileg: „A korlátozások felfüggesztése miatt várhatóan növekvő exportszállítások mérési igényeinek kielégítésére a tej és tejtermékek...” szerepelt.

³ változatlanul kihúzva

⁴ Eredeti mondat: Az ellenőrzött exportállományok nem lépik túl az importáló országok által megszabott értéket.

A növényi- és állati eredetű élelmiszerek gamma-spektrometriás vizsgálati eredményei

Minta	Nuklid					
	J-131		Cs-134		Cs-137	
	átlag	szélső	átlag	szélső	átlag	szélső
	érték		érték		érték	
Zöldség	39	4-125	21	4-110	32	3-180
Gyümölcs	28	7-65	9	6-13	25	9-91
Sertés izom	12	0-20	33	5-150	48	6-314
Marha izom	14	11-20	67	5-230	105	10-410
Juh izom	23	9-40	28	10-40	83	10-274
Faggyú	mentes		mentes		mentes	
Baromfi	mentes		mentes		mentes	
Vad /öz, vaddisznó/	51	37-80	88	38-198	152	37-423

[MNL OL XIX-A-2-af- 00147-VI-szn/1986. (PVOP jelentés 1986. 06. 02.) Gépelt fogalmazvány pecsét, aláírás nélkül. Első oldalon "nem ez a végleges" kézzel írt feljegyzés.]